

gemeente
Zoetermeer

Stadspeiling 2022

Deelrapport toegankelijkheid

Stadspeiling 2022

Deelrapport toegankelijkheid

November 2022

Uitvoering onderzoek: Josée Boormans, afdeling JaBo/Onderzoek en Statistiek
In opdracht van: Annemarie Nicolai, afdeling Sociaal Domein

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING	3
1. ONDERZOEKSVERANTWOORDING	5
1.1 inleiding	5
1.2 respons	5
2. TOEGANKELIJKHEID	6
2.1 eigen problemen met de toegankelijkheid	6
2.2 grootste knelpunten op het gebied van toegankelijkheid	7
2.3 melding van problemen met de toegankelijkheid	8
2.4 mening over de toegankelijkheid van winkels, horeca, zorgcentra en het Langeland ziekenhuis in Zoetermeer	10
2.5 algemeen rapportcijfer voor het wonen in Zoetermeer voor mensen met een beperking	15
2.6 meedoen in Zoetermeer voor mensen met een beperking	16
BIJLAGE 1. Tabellen	18
BIJLAGE 2. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	37
BIJLAGE 3. Populatie, steekproef, veldwerk en respons	38
BIJLAGE 4. Vragenlijst onderzoek	39

SAMENVATTING

- *Er zijn 1091 respondenten die één of meer vragen over het onderwerp toegankelijkheid uit de stadspelling 2022 hebben ingevuld. Een respons van 27%.*
- *Minder dan een tiende van de respondenten heeft zelf wel eens problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen in Zoetermeer. Het meest door een fysieke beperking maar ook bij het gebruik van een rollator of een kinderwagen.
Men ervaart de meeste problemen bij de toegankelijkheid van horeca en openbare gebouwen.*
- *Als grootste knelpunten op het gebied van toegankelijkheid worden genoemd: ongelijke stoepen, tekort aan openbare toiletten, drempels, het tekort aan invalidetoiletten en de liften in gebouwen/ stations.*
- *Iets minder dan een kwart van de respondenten heeft de genoemde problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen gemeld waarvan het merendeel bij de gemeente en/of een andere instantie. De meldingen bij de gemeente waren voornamelijk telefonisch en/of digitaal.*
- *Respondenten die hun problemen met de toegankelijkheid niet meldden, zeggen dit vooral niet te doen omdat de gemeente er niets aan doet of er geen aandacht voor heeft (luisteren niet). Een deel van de respondenten weet ook niet waar ze met hun problemen naar toe kunnen.*
- *Iets meer dan de helft van de respondenten vindt dat de winkels in Zoetermeer voor mensen met een beperking in het algemeen (heel) goed toegankelijk zijn. Een klein percentage vindt dat deze juist (heel) slecht toegankelijk zijn. De overige respondenten staan er neutraal tegenover of hebben hierover geen mening.*
- *De horeca in Zoetermeer is volgens de respondenten in het algemeen relatief minder goed toegankelijk voor mensen met een beperking dan dat de winkels dat zijn. Vier op de tien respondenten is van mening dat de horeca (heel) goed toegankelijk is voor mensen met een beperking terwijl één op de tien respondenten van mening is dat de horeca juist (heel) slecht toegankelijk is.*
- *Meer dan de helft van de respondenten vindt dat de zorgcentra in Zoetermeer voor mensen met een beperking in het algemeen (heel) goed toegankelijk zijn. Slechts 1% vindt ze (heel) slecht toegankelijk.*
- *Twee derde van de respondenten vindt het LangeLand ziekenhuis in het algemeen (heel) goed toegankelijk voor mensen met een beperking. Ook hier is slechts een klein percentage respondenten van mening dat het LangeLand ziekenhuis (heel) slecht toegankelijk is voor mensen met een beperking.*
- *In totaal geven zes van de tien respondenten door middel van een rapportcijfer van 1 tot 10 aan hoe fijn volgens hen het wonen in Zoetermeer is voor mensen met een beperking. Gemiddeld geeft men een rapportcijfer 7,2. Veel respondenten die geen rapportcijfer invulden, gaven aan hierover geen oordeel te kunnen geven omdat ze zelf niet beperkt zijn of er geen ervaring mee hebben. Respondenten die problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen geven gemiddeld een rapportcijfer 6,7. Respondenten die hier geen problemen van ondervinden geven gemiddeld een rapportcijfer 7,3.*

- *Meer dan één op de drie respondenten is van mening dat mensen met een beperking in Zoetermeer (heel) goed mee kunnen doen in Zoetermeer. Een klein percentage denkt dat mensen met een beperking juist (heel) slecht kunnen meedoen. Ook nu heeft een groot percentage respondenten hierover geen mening.*

1

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1.1 inleiding

Eind september/begin oktober 2022 is in Zoetermeer de jaarlijkse Stadspeiling gehouden. In deze enquête worden er over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan de inwoners van Zoetermeer. Eén van de onderwerpen in de stadspeiling van dit jaar is het onderwerp 'toegankelijkheid'.

1.2 respons

Voor de stadspeiling 2022 zijn er drie niet overlappende steekproeven getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer van elk 4000 inwoners van 18 jaar en ouder. Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes (A, B of C) voorgelegd. De vragen over toegankelijkheid waren in vragenlijst C opgenomen.

De vragen over het onderwerp toegankelijkheid zijn in voldoende mate beantwoord door 1091 personen (716 respondenten vulden een digitale vragenlijst in en 375 respondenten een papieren vragenlijst). Dit is een respons van 27%.

Eigen aan steekproefonderzoek is dat de uitkomsten een schatting geven van de werkelijkheid. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid rondom de onderzoeksuitkomsten. In bijlage 3 staat een verdeling van de bevolking, steekproef en respons van Zoetermeesters van 18 jaar en ouder.

De vragenlijst van dit onderzoek is terug te vinden in bijlage 4.
In bijlage 1 staan tabellen met de toelichtingen op de 'open' vragen.

2

TOEGANKELIJKHEID

2.1 eigen problemen met de toegankelijkheid

In totaal ondervindt 9% van de respondenten binnen Zoetermeer wel eens problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen. Voor de overige 92% geldt dat naar eigen zeggen niet. Er is één respondent die niet heeft ingevuld of hij/zij problemen ondervindt.

Tabel 1. Aantal en percentage respondenten dat wel eens problemen ondervindt met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen binnen Zoetermeer (n=1091)

Ondervindt u binnen Zoetermeer wel eens problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen?	Aantal	In % van het totaal
ja	93	8,5%
nee	997	91,5%
subtotaal	1090	100,0%
geen antwoord	1	
Totaal	1091	

Relatief de meeste respondenten die wel eens problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen in Zoetermeer, ondervinden dit door een fysieke beperking (39%). Een op de vijf respondenten (21%) ondervindt wel eens problemen met de toegankelijkheid bij het gebruik van de rollator en ook een vijfde (21%) bij het gebruik van een kinderwagen. Zie bijlage 1 tabel X1 voor een overzicht van de combinaties van de verschillende antwoorden.

Tabel 2. Genoemde reden(en) waardoor men wel eens problemen ondervindt met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen in Zoetermeer (n=93)

- *Men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde reden(en)	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
door een visuele beperking	8	9,2%
door een fysieke beperking	34	39,1%
door een auditieve beperking	1	1,1%
bij het gebruik van een scooter	17	19,5%
bij het gebruik van een rollator	18	20,7%
bij het gebruik van een rolstoel	10	11,5%
bij het gebruik van een kinderwagen	18	20,7%
anders, namelijk: (zie tabel X2 in bijlage 1)	21	24,1%
Totaal aantal respondenten: 87		
Geen antwoord: 6		

Het blijkt dat de meeste respondenten problemen ervaren bij de toegankelijkheid van horeca (restaurants/café's) (44%) en bij openbare gebouwen (42%).

Uit de 31 anders, namelijk: antwoorden blijkt dat bij 8 respondenten te gaan om de toegankelijk van (bepaalde) haltes van de Randstadrail en het station door defecte liften.

Tabel 3. Genoemde gebouwen/voorzieningen in Zoetermeer waar men wel eens problemen ervaart met de toegankelijkheid (n=93)

- *Men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde gebouwen/voorzieningen	Aantal keren genoemd	In % van het aantal respondenten
openbare gebouwen	35	41,7%
horeca (restaurants/ cafés)	37	44,0%
het Stadstheater	8	9,5%
scholen	7	8,3%
speeltuin(en)	7	8,3%
sportvoorzieningen	8	9,5%
stembureaus	10	11,9%
één of meer zorgcentra	5	6,0%
LangeLand ziekenhuis	10	11,9%
anders, namelijk: (zie tabel X3 in bijlage 1)	31	36,9%
Totaal aantal respondenten: 84		
geen antwoord: 9		

De respondenten mochten hun gegeven antwoord nog toelichten door bijvoorbeeld een plek of plekken te benoemen. Zie bijlage 1 tabel X4 voor een overzicht.

2.2 grootste knelpunten op het gebied van toegankelijkheid

Als grootste knelpunt op het gebied van toegankelijkheid wordt genoemd 'ongelijke stoepen' (62%). Daarnaast worden het tekort aan openbare toiletten (47%), drempels (30%), het tekort aan invalidentoiletten (29%) en de liften in gebouwen/stations (29%) het meest genoemd.

Meer dan een op de vijf respondenten (22%) vulde een anders, namelijk antwoord in. Bij de ingevulde antwoorden blijkt het vaak te gaan over stoepen (moeilijk toegankelijk, niet aanwezig, slechte bestrating) maar ook over fietspaden (slecht onderhoud) (zie bijlage 1 tabel X5).

Tabel 4. Grootste knelpunten op het gebied van toegankelijkheid in Zoetermeer (n=93)

- *Men mocht meer antwoorden geven*

Grootste knelpunten:	Aantal keren genoemd	In % van het aantal respondenten
tekort aan invalidenparkeerplaatsen	18	19,6%
te smalle invalidenparkeerplaatsen	8	8,7%
tekort aan openbare invalidentoiletten	27	29,3%
tekort een openbare toiletten	43	46,7%
de liften in gebouwen/ stations	27	29,3%
afstelling van verkeerslichten (te snel waardoor moeilijk oversteken)	15	16,3%
winkelpaden niet breed genoeg voor rolstoelen	15	16,3%
obstakels in de winkelcentra (van winkels/ straatmeubilair)	22	23,9%
poortjes om fietsen tegen te gaan waar je met de rollator/ kinderwagen niet goed door kunt	23	25,0%
drempels	28	30,4%
ongelijke stoepen	57	62,0%
hellingbanen	9	9,8%
anders, namelijk: (zie tabel X5 in bijlage 1)	20	21,7%
weet niet	6	6,5%
Totaal aantal respondenten: 92		
geen antwoord: 1		

De gegeven antwoorden konden worden toegelicht. Daar hebben 17 respondenten gebruik van gemaakt (zie bijlage 1 tabel X6).

2.3 melding van problemen met de toegankelijkheid

In totaal zegt iets minder dan een kwart van de respondenten (24%) de genoemde problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen ergens gemeld te hebben waarvan 18 van de 22 respondenten bij de gemeente en 10 respondenten bij een andere instantie.

Tabel 5. Aantal en percentage respondenten dat problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen al of niet gemeld heeft (n=92)

Heeft problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen gemeld?	Aantal	In % van het totaal
ja, bij de gemeente	12	13,3%
ja, bij de gemeente en bij een andere instantie	6	6,7%
ja, bij een andere instantie	4	4,4%
nee	68	75,6%
subtotaal	90	100,0%
geen antwoord	3	
Totaal	93	

Van de 18 meldingen bij de gemeente zijn er acht digitaal en/of acht telefonisch gedaan.

Tabel 6. Weg via welke men de problemen bij de gemeente heeft gemeld (n=18)

- *Men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde weg van melding van problemen:	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
digitaal	8	44,4%
telefonisch	8	44,4%
bij een wijkpost	2	11,1%
bij het stadhuis-Forum	1	5,6%
anders	4	22,2%
weet niet	1	5,6%

Totaal aantal respondenten: 18

Van de 17 respondenten die de vraag invulden, zeggen er vijf tevreden te zijn over de reactie van de gemeente op hun melding. Twee respondenten staan er neutraal tegenover en negen respondenten zijn (zeer) ontevreden over de reactie op hun melding. Ten tijde van het onderzoek had één respondent (nog) geen reactie ontvangen.

De gegeven antwoorden mochten worden toegelicht. Daar hebben 10 respondenten gebruik van gemaakt (zie bijlage 1 tabel X7).

Tabel 7. Mate van tevredenheid over de reactie van de gemeente op de melding (n=18)

Mate van tevredenheid over de reactie:	Aantal	In % van het totaal
zeer tevreden	-	-
tevreden	5	29,4%
neutraal	2	11,8%
ontevreden	5	29,4%
zeer ontevreden	4	23,5%
heb (nog) geen reactie ontvangen	1	5,9%
subtotaal	17	100,0%
geen antwoord	1	
Totaal	18	

Aan alle 68 respondenten die hun problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen niet meldden, is gevraagd wat de belangrijkste reden was om dit niet te doen. In totaal vulden 53 respondenten een antwoord in. Uit een kwart van de antwoorden blijkt dat men van mening is dat het geen zin heeft omdat de gemeente er niets aan doet of er geen aandacht voor is (luisteren niet). Ook komt uit de antwoorden naar voren dat een deel van de respondenten niet weet waar ze met hun probleem naar toe kunnen. (zie bijlage 1 tabel X8).

2.4 mening over de toegankelijkheid in Zoetermeer van de winkels, horeca, zorgcentra en het LangeLand ziekenhuis

Aan alle respondenten is gevraagd hoe toegankelijk de winkels, de horeca, de zorgcentra en het LangeLand ziekenhuis naar hun idee in het algemeen zijn in Zoetermeer voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief).

Winkels in Zoetermeer

Volgens de helft van de respondenten zijn de winkels in Zoetermeer voor mensen met een beperking in het algemeen (heel) goed toegankelijk (51%). Iets minder dan een kwart staat er neutraal tegenover (22%). In totaal vindt 4% van de respondenten dat de winkels in het algemeen voor mensen met een beperking (heel) slecht toegankelijk zijn. De overige respondenten hebben er geen mening over of weten het niet (23%).

Tabel 8. Mening over de toegankelijkheid in het algemeen van de winkels in Zoetermeer voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief) (=1091)

Mening over de toegankelijkheid in het algemeen van winkels in Zoetermeer voor mensen met een beperking	Aantal	In % van het totaal
heel goed toegankelijk	67	6,2%
goed toegankelijk	488	45,1%
niet goed maar ook niet slecht toegankelijk	244	22,5%
slecht toegankelijk	38	3,5%
heel slecht toegankelijk	2	0,2%
weet niet/ geen mening	244	22,5%
subtotaal	1083	100,0%
geen antwoord	8	
Totaal	1091	

Respondenten die problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen, zijn relatief meer dan respondenten die hier geen problemen van ondervinden van mening dat de winkels in Zoetermeer voor mensen met een beperking minder goed toegankelijk zijn.

Zo zegt 30% van de respondenten die zelf problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen dat de winkels in Zoetermeer (heel) goed toegankelijk zijn en is 15% van mening dat ze slecht toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

Van de respondenten die geen problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen is 53% van mening dat de winkels in Zoetermeer (heel) goed toegankelijk voor mensen met een beperking en kwalificeert 3% de toegankelijkheid van winkels als (heel) slecht toegankelijk.

Tabel 9. Mening van respondenten die al of niet problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen over de toegankelijkheid in het algemeen van de winkels in Zoetermeer voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief)

Mening over de toegankelijkheid in het algemeen van winkels in Zoetermeer voor mensen met een beperking	Ondervindt u binnen Zoetermeer wel eens problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen?			
	Ja, ik ondervind zelf wel eens problemen	Nee, ik ondervind zelf geen problemen	Aantal	In % van het totaal
heel goed toegankelijk	4,4%	6,4%	67	6,2%
goed toegankelijk	25,3%	46,9%	488	45,1%
niet goed maar ook niet slecht toegankelijk	48,4%	20,2%	244	22,5%
slecht toegankelijk	15,4%	2,4%	38	3,5%
heel slecht toegankelijk	-	0,2%	2	0,2%
weet niet/ geen mening	6,6%	24,0%	244	22,5%
subtotaal	91	992	1083	100,0%
geen antwoord			8	
Totaal			1091	

Horeca in Zoetermeer

De horeca in Zoetermeer is volgens de respondenten in het algemeen relatief minder goed toegankelijk voor mensen met een beperking dan dat de winkels dat zijn. Zo is 40% van de respondenten van mening dat de horeca (heel) goed toegankelijk is en is 6% van mening dat de horeca juist (heel) slecht toegankelijk is.

Tabel 10. Mening over de toegankelijkheid in het algemeen van de horeca in Zoetermeer voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief) (=1091)

Mening over de toegankelijkheid in het algemeen van de horeca in Zoetermeer voor mensen met een beperking	Aantal	In % van het totaal
heel goed toegankelijk	39	3,6%
goed toegankelijk	391	36,2%
niet goed maar ook niet slecht toegankelijk	250	23,2%
slecht toegankelijk	58	5,4%
heel slecht toegankelijk	5	0,5%
weet niet/ geen mening	336	31,1%
subtotaal	1079	100,0%
geen antwoord	12	
Totaal	1091	

Ook nu valt op dat respondenten die problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen minder te spreken zijn over de toegankelijkheid dan respondenten die daarbij geen problemen ondervinden. Zo vindt 23% van de respondenten die problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen de horeca (heel) goed toegankelijk en vindt 16% de horeca (heel) slecht toegankelijk voor mensen met een beperking.

Bij respondenten die geen problemen ondervinden met de toegankelijkheid is dat respectievelijk 41% en 5%.

Tabel 11. Mening van respondenten die al of niet problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen in Zoetermeer over de toegankelijkheid in het algemeen van de horeca in Zoetermeer voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief)

Mening over de toegankelijkheid in het algemeen van de horeca in Zoetermeer voor mensen met een beperking	Ondervindt u binnen Zoetermeer wel eens problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen?			
	Ja, ik ondervind zelf wel eens problemen	Nee, ik ondervind zelf geen problemen	Aantal	In % van het totaal
heel goed toegankelijk	2,2%	3,7%	39	3,6%
goed toegankelijk	20,7%	37,7%	391	36,2%
niet goed maar ook niet slecht toegankelijk	43,5%	21,3%	250	23,2%
slecht toegankelijk	13,0%	4,7%	58	5,4%
heel slecht toegankelijk	3,3%	0,2%	5	0,5%
weet niet/ geen mening	17,4%	32,4%	336	31,1%
subtotaal	92	987	1079	100,0%
geen antwoord			12	
Totaal			1091	

Zorgcentra in Zoetermeer

Meer dan de helft van de respondenten (52%) vindt dat de zorgcentra in Zoetermeer in het algemeen (heel) goed toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. Volgens 1% zijn de zorgcentra (heel) slecht toegankelijk. De overige respondenten staan er neutraal tegenover (11%), weten het niet of hebben er geen mening over (36%).

Tabel 12. Mening over de toegankelijkheid in het algemeen van de zorgcentra in Zoetermeer voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief) (=1091)

Mening over de toegankelijkheid in het algemeen van de zorgcentra in Zoetermeer voor mensen met een beperking	Aantal	In % van het totaal
heel goed toegankelijk	95	8,8%
goed toegankelijk	465	43,3%
niet goed maar ook niet slecht toegankelijk	114	10,6%
slecht toegankelijk	12	1,1%
heel slecht toegankelijk	1	0,1%
weet niet/ geen mening	387	36,0%
subtotaal	1074	100%
geen antwoord	17	
Totaal	1091	

In totaal noemt 44% van de respondenten die problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen de zorgcentra in Zoetermeer (heel) goed toegankelijk en 8% (heel) slecht toegankelijk voor mensen met een beperking.

Volgens 53% van de respondenten die geen problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen zijn de zorgcentra (heel) goed toegankelijk (53%) en is 1% van mening dat de zorgcentra juist slecht toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

Tabel 13. Mening van de respondenten die al of niet problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen in Zoetermeer over de toegankelijk in het algemeen van de zorgcentra in Zoetermeer voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief).

Mening over de toegankelijkheid in het algemeen van de zorgcentra in Zoetermeer voor mensen met een beperking	Ondervindt u binnen Zoetermeer wel eens problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen?			
	Ja, ik ondervind zelf wel eens problemen	Nee, ik ondervind zelf geen problemen	Aantal	In % van het totaal
heel goed toegankelijk	4,3%	9,3%	95	8,8%
goed toegankelijk	39,1%	43,7%	465	43,3%
niet goed maar ook niet slecht toegankelijk	23,9%	9,4%	114	10,6%
slecht toegankelijk	6,5%	0,6%	12	1,1%
heel slecht toegankelijk	1,1%	-	1	0,1%
weet niet/ geen mening	25,0%	37,1%	387	36,0%
subtotaal	92	982	1074	100%
geen antwoord			17	
Totaal			1091	

LangeLand ziekenhuis

Twée derde van de respondenten (66%) vindt dat het LangeLand ziekenhuis in het algemeen (heel) goed toegankelijk is voor mensen met een beperking. Volgens 2% is het (heel) slecht toegankelijk. De overige respondenten staan er neutraal tegenover (8%), weten het niet of hebben er geen mening over (25%).

Tabel 14. Mening over de toegankelijkheid in het algemeen van het LangeLand ziekenhuis voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief) (=1091)

Mening over de toegankelijkheid in het algemeen van het LangeLand ziekenhuis voor mensen met een beperking	Aantal	In % van het totaal
heel goed toegankelijk	177	16,5%
goed toegankelijk	526	49,1%
niet goed maar ook niet slecht toegankelijk	88	8,2%
slecht toegankelijk	14	1,3%
heel slecht toegankelijk	2	0,2%
weet niet/ geen mening	265	24,7%
subtotaal	1072	100,0%
geen antwoord	19	
Totaal	1091	

Van de respondenten die zelf problemen ondervinden bij de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen is 62% van mening dat het LangeLand ziekenhuis (heel) goed toegankelijk is voor mensen met een beperking. Volgens 7% van hen is het LangeLand ziekenhuis juist slecht toegankelijk voor mensen met een beperking.

Twée derde (66%) van de respondenten die geen problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen noemt het LangeLand ziekenhuis (heel) goed toegankelijk voor mensen met een beperking. Voor 1% geldt dat niet. Zij vinden het LangeLand ziekenhuis voor mensen met een beperking (heel) slecht toegankelijk.

Tabel 15.

Mening van de respondenten die al of niet problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen over de toegankelijkheid van het LangeLand ziekenhuis in Zoetermeer in het algemeen voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief)

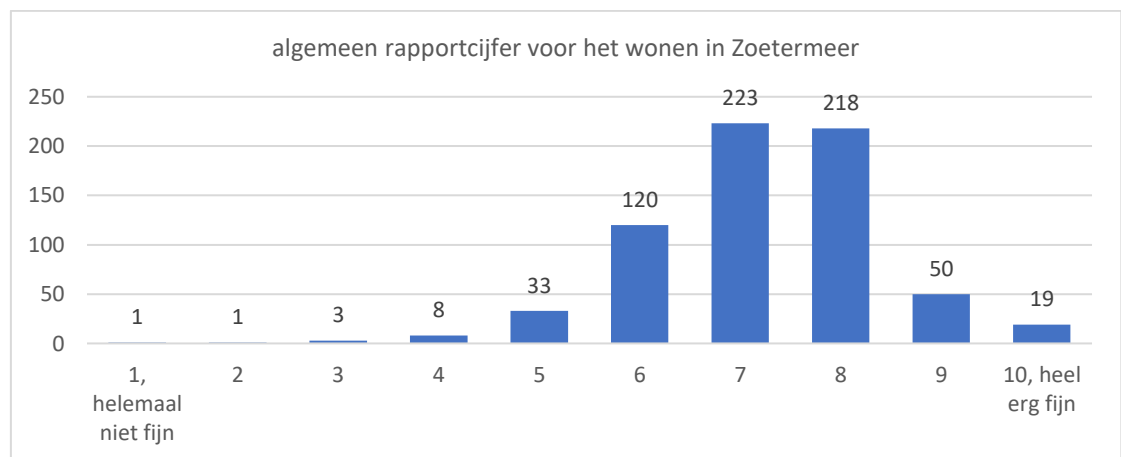
Mening over de toegankelijkheid in het algemeen van het LangeLand ziekenhuis in Zoetermeer voor mensen met een beperking	Ondervindt u binnen Zoetermeer wel eens problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen?			
	Ja, ik ondervind zelf wel eens problemen	Nee, ik ondervind zelf geen problemen	Aantal	In % van het totaal
heel goed toegankelijk	12,1%	16,8%	177	16,5%
goed toegankelijk	49,5%	49,1%	526	49,1%
niet goed maar ook niet slecht toegankelijk	18,7%	7,2%	88	8,2%
slecht toegankelijk	6,6%	0,8%	14	1,3%
heel slecht toegankelijk	-	0,2%	2	0,2%
weet niet/ geen mening	13,2%	25,8%	265	24,7%
subtotaal	91	980	1072	100,0%
geen antwoord			19	
Totaal			1091	

2.5 algemeen rapportcijfer voor het wonen in Zoetermeer voor mensen met een beperking

Aan alle respondenten is gevraagd om door middel van een rapportcijfer van 1 (helemaal niet fijn) tot 10 (heel erg fijn) aan te geven hoe fijn volgens hen het wonen in Zoetermeer is voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief). In totaal vulden 676 respondenten een rapportcijfer in. Gemiddeld geeft men een rapportcijfer 7,2. In totaal geeft 7% een onvoldoende rapportcijfer (5 of minder). Er zijn 385 respondenten die invulden hierover geen oordeel te hebben en 30 respondenten vulden de vraag niet in.

Grafiek 1.

Algemeen rapportcijfer voor het wonen in Zoetermeer voor mensen met een beperking (n=676)

Respondenten die problemen ondervinden met de toegankelijk van gebouwen en/of voorzieningen in Zoetermeer geven een gemiddeld rapportcijfer 6,7 (n=76). Respondenten die hier geen problemen bij ondervinden geven een gemiddeld rapportcijfer 7,3 (n=599).

De gegeven antwoorden mochten worden toegelicht. Daarvan hebben 248 respondenten gebruik gemaakt. Een overzicht van de gegeven antwoorden is te vinden in bijlage 1 tabel X9a t/m X9c. Veel respondenten de invulden geen oordeel te hebben, gaan over het niet kunnen hebben van oordeel hierover omdat men zelf niet beperkt is en er dus geen ervaring mee heeft.

2.6 meedoen in Zoetermeer voor mensen met een beperking

Tenslotte is nog gevraagd hoe goed mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief) kunnen meedoen binnen de gemeente Zoetermeer.

Ruim een derde van de respondenten (35%) is van mening dat dit (heel) goed kan. Een klein percentage (2%) denkt dat iemand met een beperking (heel) slecht kan meedoen binnen Zoetermeer. Een groot percentage respondenten zegt het niet te weten of heeft er geen mening over (42%).

Ook nu mochten de gegeven antwoorden worden toegelicht. Hiervan hebben 87 respondenten gebruik gemaakt. In bijlage 1 tabel X10 staat een overzicht van de gegeven antwoorden.

Tabel 16. Mening over hoe goed mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief) volgens de respondenten mee kunnen doen in Zoetermeer (=1091)

Mening over hoe goed mensen met een beperking kunnen meedoen in Zoetermeer	Aantal	In % van het totaal
heel goed	33	3,1%
goed	344	32,6%
niet goed maar ook niet slecht	204	19,3%
slecht	19	1,8%
heel slecht	2	0,2%
weet niet/ geen mening	454	41,6%
subtotaal	1056	100,0%
geen antwoord	35	
Totaal	1091	

Van de respondenten die problemen ondervinden met de toegankelijk van gebouwen en/of voorzieningen is 26% van mening dat mensen met een beperking (heel) goed kunnen meedoen in Zoetermeer. In totaal denkt 9% van hen dat mensen met een beperking in Zoetermeer (heel) slecht kunnen meedoen.

Van respondenten die geen problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen denkt 37% dat mensen met een beperking (heel) goed kunnen meedoen in Zoetermeer. In totaal is 1% van hen van mening dat ze dat slecht kunnen.

Tabel 17.

Mening van de respondenten die al of niet problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen over het meedoen in Zoetermeer voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief).

Mening over hoe goed mensen met een beperking kunnen meedoen in Zoetermeer	Ondervindt u binnen Zoetermeer wel eens problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen?			
	Ja, ik ondervind zelf wel eens problemen	Nee, ik ondervind zelf geen problemen	Aantal	In % van het totaal
heel goed	2,2%	3,2%	33	3,1%
goed	23,3%	33,5%	344	32,6%
niet goed maar ook niet slecht	41,4%	17,2%	204	19,3%
slecht	6,7%	1,3%	19	1,8%
heel slecht	2,2%	-	2	0,2%
weet niet/ geen mening	24,4%	44,8%	454	41,6%
subtotaal	90	965	1056	100,0%
geen antwoord			35	
Totaal			1091	

In bijlage 1 tabel X11 staan de eventuele toelichtingen naar de afzonderlijke meningen over hoe goed mensen met een beperking kunnen meedoen in Zoetermeer. Hier gaat het alleen om de mening van mensen die zelf wel eens problemen ondervinden met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen.

BIJLAGE 1. TABELLEN

Tabel X1. Genoemde combinaties van redenen waardoor men wel eens problemen ondervindt met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen in Zoetermeer (n=93)

Visuele beperking (8 respondenten)

En daarnaast ook nog problemen door een fysieke beperking (4), bij gebruik van een rollator (1) en bij het gebruik van een kinderwagen (1).

Fysieke beperking (34 respondenten)

En daarnaast ook nog problemen door een visuele beperking (4), bij het gebruik van de scootmobiel (9), bij het gebruik van de rollator (11), bij het gebruik van de rolstoel (6), bij het gebruik van een kinderwagen (1)

Auditieve beperking (1 respondent)

Geen andere problemen genoemd.

Bij het gebruik van een scootmobiel (17 respondenten)

En daarnaast ook nog problemen door een fysieke beperking (9), bij het gebruik van de rollator (5), bij het gebruik van een rolstoel (4), bij het gebruik van een kinderwagen (2), anders, namelijk (2)

Bij het gebruik van een rollator (18 respondenten)

En daarnaast ook nog problemen door een visuele beperking (1), door een fysieke beperking (11), bij het gebruik van een rolstoel (4), bij het gebruik van een kinderwagen (1)

Bij het gebruik van een rolstoel (10 respondenten)

En daarnaast ook nog problemen door een fysieke beperking (6), bij het gebruik van een scootmobiel (4), bij het gebruik van een rollator (4), bij het gebruik van een kinderwagen (1), anders, namelijk (1)

Bij het gebruik van een kinderwagen (18 respondenten)

En daarnaast ook nog problemen door een visuele beperking (1), door een fysieke beperking (1), bij het gebruik van een scootmobiel (2), bij het gebruik van een rollator (1), bij het gebruik van een rolstoel (1), anders namelijk (2)

Tabel X2. Genoemde andere reden waardoor men wel eens problemen ondervindt met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen (n=21)

Genoemde andere reden: anders, namelijk:	Aantal keren genoemd
• Afvalcontainer op ophaalplek zetten.	1
• Begeleiding van een persoon met fysieke beperking.	1
• Bij gebruik van de fiets.	2
• Bij gebruik van fiets bijv. Mandelabrug & Voorweg waarbij lift regelmatig defect is.	2
• Bij het ondersteunen van iemand met een visuele en fysieke beperking.	1
• De deur van spoedeisende hulp gaat niet automatisch open bij benadering. De paal met de rode knop wordt in paniek totaal gemist.	1
• Door werkzaamheden aan bv speeltuin wat kaal en met losse tegels achtergelaten wordt.	1
• Doordat ingang slecht is aangegeven.	1
• Een wandelstok etc.	1
• Gebruik van winkelwagen.	1
• Het lopen op slechte stoepen en wandelpaden.	1
• Ik kan met wandelstokken nog overal komen.	1
• Mijn echtgenote heeft MS en is dus afhankelijk en daardoor ervaar ik het ook.	1
• Mijn woning.	1
• Obstakels als je ouder wordt bijv. trappen of hellingen.	1
• Parkeren.	1
• Slecht ter been.	1
• We gebruiken niet van de rolstoel (Niet goed leesbaar), maar voor gebruik van fiets. We hebben problemen met de deur van de kelder van ons appartement. De deur is echt kort en gaat niet goed open.	1
• WMO aanvragen worden structureel niet binnen de wettelijke bepalingen afgehandeld. Het wordt steeds moeilijker om de indicatie die je daadwerkelijk nodig hebt ook te krijgen.	1

Tabel X3. Genoemde ander gebouw of andere voorziening waar men wel eens problemen ondervindt met de toegankelijkheid. Anders, namelijk: (n=31)

Genoemd ander gebouw/ voorziening in Zoetermeer	Aantal keren genoemd
• Aanvraag WMO PGB.	1
• Bepaalde winkels zonder lift of kapotte lift.	1
• Bibliotheek Stadshart Stadshuisforum.	1
• En in de woonwijken steeds minder parkeerplaatsen doordat elk stukje volgebouwd wordt maar geen extra of te weinig parkeerplaatsen.	1
• Fietsenstalling.	1
• Gehele openbare ruimte.	1
• Het openbaar vervoer bij Willem Dreeslaan deed het. De lift naar de Randstadrail niet.	1
• In de wijk te weinig rekening gehouden met taludveilige voorzieningen.	1
• Kaakchirurgie aan de Orfeoschouw.	1
• Mandelabrug (defecte liften).	3
• Mijn woning.	2
• Ongelijke en slechte fietspaden.	1
• Op de stoepen/ trottoirs e.d.	2
• Openbaar vervoer door defecte liften.	1
• Richting diverse winkels, bv. richting Stadshart en Dorpstraat.	1
• Slecht wegdek.	1
• (Bepaalde) stations Randstadrail	2
• Stations.	2
• Supermarkt.	1
• Tramhaltes, lift vaak defect	1
• Treinstation	1
• Winkel(s).	3
• Zwembaden.	1

Tabel X4. Gegeven toelichting(en) op de problemen die men wel eens ondervindt bij bepaalde gebouwen of voorzieningen in Zoetermeer

Toelichting:	Aantal keren genoemd
• Aldi Oosterheem naar parkeerplaats bij flat.	1
• Bij Randstadrail stations Willem Dreeslaan en Javalaan kun je met een kinderwagen/rolstoel/scootmobiel enkel via de lift toegang krijgen tot het perron. Er is geen "voetgangersbaan" om naar het perron te komen. Ik heb nu al een aantal keer meegemaakt dat ik met kinderwagen niet met Randstadrail kon reizen omdat de lift niet werkte en ik zodoende niet op het perron kon komen. Ook andersom heb ik het meegemaakt. Ik kwam aan op station Javalaan en de lift werkte niet. Daar stond ik dan met kinderwagen en een lift die niet werkte. Dit is een kwalijke zaak. Bij dergelijke stations moet een andere mogelijkheid worden gecreëerd om in zo'n geval alsnog naar beneden c.q. op het perron te komen.	1
• Bij stations waarbij men met de fiets over het spoor moet om aan de andere kant van de weg te komen. Liften zijn regelmatig defect.	1
• Bijv. Stadhuis	1
• Buurt Meerzichtlaan.	1
• De aanvraag voor een PGB wordt standaard zwaar ontmoedigd of soms zelfs geweigerd. PGB is in de wet verankerd en mantelzorg mag niet verplicht worden.	1
• Door fysieke beperking kan ik erg moeilijk lopen, ik kan wel fietsen. Het stallen van mijn fiets met name in het Stadshart is erg lastig: vanaf de openbare fietsenstalling kan ik bijna niet de afstand naar een winkel overbruggen. Ik kan ook niet stallen bij Centrum West omdat ik mijn fiets niet naar boven krijg en lastig naar beneden. Een en ander maakt dus dat het met de fiets naar het Stadshart voor mij niet te doen is. Mijn mobiliteit met de fiets is erg belangrijk omdat lopen heel erg moeilijk is. Dan moet ik met de Randstadrail van de een naar de andere kant van het stadshart en ben ik ook al te moe om van huis naar de Randstadrail te lopen met rollator en dan nog naar een winkel moeten.	1
• Drempels zijn te hoog, deuropeningen te smal	1
• Een tijdje geleden hadden boa's opeens de stoep afgesloten voor bezorgauto's. Ook al is er een uitzondering voor laden en lossen.	1
• Er zijn wel plekken waar men kan oversteken, maar soms is dat slechts voor fietsers en dan moet je die gebruiken.	1
• Geef (deur) drempels meer contrast.	1
• Halte Willem Dreeslaan (RandstadRail).	1
• Hellingen of trappen bij de stations zijn moeilijk voor ouderen.	1
• Het meest recent was de dependance van het Langeland nabij het centrum, waar een scootmobiel amper naar binnen kan en al helemaal niet de lift in kan. En dat voor een ziekenhuis!	1

• Ik ben 84 jaar oud. Mijn zicht neemt af en ook mijn fysieke mobiliteit. Ik heb moeite met trappen en perrons.	1
• Ik paste niet in de kleedkamer 2h met mijn rolstoel. 45 min. wachten voor grotere kamer. Stembureau, paste niet in hokje doordat links en rechts een schot stond.	1
• In bijna alle woonwijken.	1
• In de bibliotheek; je kunt met rollator niet bij verschillende afdelingen komen.	1
• In de promenade van het Stadshart.	1
• Mandelabrug (liften).	1
• Mandelabrug lift is vaak buitengebruik.	1
• Met tweeling kinderwagen welke breed is. Bij sommige winkels niet te doen om naar binnen te gaan. Dit omdat vaak maar 1 deur open staat.	1
• Nauwe doorgang en kan rollator vaak niet vlakbij neerzetten	1
• Oversteek ABN/Stadshart.	1
• Rond het stadhuis en speeltuinen in de wijk Oosterheem.	1
• Speeltuin Tarweakker.	1
• Spoedeisende hulp.	1
• Te kleine letters en borden hangen te hoog en drempels of verlaging slecht aangegeven.	1
• Terrassen op de Stadhuisplein maakt het soms ingewikkeld om naar plekken te gaan. Ook staan er soms scootmobielen op willekeurige plekken op de stoep.	1
• Trappen	1
• Twee deuren die tegen elkaar botsen.	1
• Uitgang van mijn tuin naar het fietspad. Het Tochtpad.	1
• Zoetermeer Oost.	1

Tabel X6. Toelichting op de gegeven antwoorden over de grootste knelpunten op het gebied van toegankelijkheid in Zoetermeer (n=17)

Genoemd knelpunt	Aantal keren genoemd
<ul style="list-style-type: none"> • Al een aantal keren lek gereden op scherpe randen van liften en fietspaden. • Betere stoepen plaatsen. • Bij poortjes voor fietsen daar moet je vaak raar draaien om met de scooter o.a. erdoor te kunnen. • De liften zijn piekklein (randstadrailhalte, promenade) ik heb de kinderwagen, dus zodra er iemand met rolstoel ook met de lift wil, laat ik die voor gaan. Maar zo sta je dus soms erg lang te wachten. • De onafhankelijke clientondersteuning heeft 9 van de 10 keer nog nooit gehoord van "Per Saldo" en zijn daarom onvoldoende op de hoogte van wat wel en niet kan/mag bij een WMO-aanvraag d.m.v. een PGB. Per saldo is de belangvereniging voor PGB houders en bovendien een belangrijke gesprekspartner van de regering voor het verankeren van de PGB in de wet. Leiden ook zorgprofessionals op. Zijn regelmatig publiekelijk aan het woord op TV. • Er zijn stoepen die scheefliggen dan trekt de rollator en dat loopt niet fijn. • Gescheiden fietspaden blijft fantastisch in Zoetermeer. • Go Sharing scooters. • In het beschermde stadsgezicht Meerzicht Oranje Koepel wijk. Oudere mensen struikelen met de gevolgen van dien. • Invalideplaatsen vaak in een rijtje. Ik moet achter uit mijn bus met lift kan dan niet. • Lift op station vaak buitenwerking. • Mandelabrug is de lift vaak stuk en roltrap eng. • Met regelmaat doen de liften buiten bij het Stadstheater het niet. Ook is deze voor iemand met een slecht zicht moeilijk te zien. • Te hoge drempels En als wij als bewoners niet melden dat stoeptegels omhoogsteken, gebeurt er niets. Vroeger ging de wijkbeheerder zelf kijken of alles oké was Nu reageert hij alleen op meldingen. • Toenemende mate ongelijke stoepen maakt me kwetsbaar. • Vooral de drempels op de Westerschelde, Florence Nightingalelaan en Oosterschelde zijn bij het winkelcentrum veel te hoog en zelfs met minder dan 30 km/u maak de auto of motor een flinke klap maakt. Dit vind ik niet normaal. Ook is de uitrit van de parkeergarage aan de Florence Nightingalelaan erg onduidelijk wat betreft voorrang en zeker een gevaarlijk punt op markt dagen. • Zoetermeer heeft überhaupt veel ontoegankelijke plaatsen voor mensen met een beperking en de middelen die daarvoor beschikbaar zijn, door de hele stad! 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>

Tabel X7. Toelichting op de melding en mate van tevredenheid over de reactie van de gemeente

	Aantal keren genoemd
Toelichting	
• Afwijzing financiële steun, in afwachting van bezwaarschrift.	1
• Bij storm veel grote takken afgebroken, na het bellen werd het na 9 dagen weggehaald. Alles lag op fietspad, waar valpartijen voorkwamen in donker.	1
• De reactie van de gemeente was: We zijn voor de gevolgen verzekerd b.v. een gebroken bril. En lichaam letsel dan. ?	1
• Er wordt snel gereageerd, wat fijn is.	1
• Geen reactie en het lost niets op	1
• Geen reactie ontvangen.	1
• Gemeente zou meer schoonmaken naar Fonteinbos.	1
• Ik moet jaarlijks een in gebreke brief versturen met een dwangsom om te voorkomen dat de wettelijke afhandelingstermijn wordt overschreden. Prompt na een dwangsom brief komt de gemeente in beweging.	1
• Niks opgehoord	1
• Sommige meldingen over tegels top. Maar andere meldingen worden maar half gedaan. Bomen snoeien en bladeren heel slecht.	1

Tabel X8. Belangrijkste reden om problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen niet te melden

	Aantal keren genoemd
Belangrijkste reden om het niet te melden:	
• Al eens een mailbrief geschreven over de bereikbaarheid van fietsenstallingen naar bestemming.	1
• Bestaande gebouwen, bureaus kan men niet zomaar veranderen.	1
• Bij eerdere klachten aan de gemeente (andere klachten) geen gehoor.	2
• Briefjes op de liftdeur met de melding dat de storing bekend was en eraan gewerkt wordt.	1
• Buren hebben het al gemeld.	2
• Dan blijf je aan de gang. Bij echte grote problemen bel ik wel. Teleurstelling.	1
• Dan moet je eerst weer gaan zoeken waar je iets moet melden.	1
• Dat het mij zelf wel lukt de winkelwagen erop te tillen.	1
• Er is geen loket voor.	1
• Geen idee waar en hoe	1
• Geen nut gevoelsmatig.	1
• Heb t gevoel dat er amper naar geluisterd wordt.	1
• Heeft geen zijn, gemeente doet toch niets.	1
• Heeft toch geen zin. Wordt niets meegedaan.	1

• Helpt toch niets!	1
• Het idee dat er niks mee wordt gedaan.	1
• Het was niet een groot genoeg probleem om de moeite ervoor te nemen.	1
• Ik heb pas een rollator aangeschaft, mijn ervaringen zijn nog niet groot.	1
• Ik kan niet bellen.	1
• Ik weet niet waar ik moet zijn	4
• Ik wist niet dat dat kon	1
• Ik wist niet hoe ik dat kan doen.	1
• Ik zag er het nut niet van in. Ik ga er eigenlijk al vanuit dat er toch niks aan veranderd wordt.	1
• Ik zit al mijn hele leven in een rolstoel, ben gewend om zelf maar een oplossing te vinden. Vaak zijn medewerkers onwetend, maar welwillend.	1
• Is aan de persoon zelf, die ik begeleid.	1
• Komen enkele tegels goed leggen de rest niet.	1
• Motivatie, aanname dat er toch niets verandert.	1
• Niet aan gedacht	3
• Niet al te belangrijk	1
• Niks bijzonders.	1
• Omdat de betreffende winkel niet een noodzakelijke winkel is om te betreden.	1
• Omdat dit probleem al Langer is dan wij een scootmobiel gebruiken en dit dan al wel vaker is aangekaart.	1
• Omdat er geen echte aandacht voor is.	1
• Omdat ik het idee heb dat er gewoon te weinig onderhoud is op veel plaatsen in Zoetermeer.	1
• Omdat ik vaak mensen bezig zie, maar niet op de plekken die gedaan moeten worden.	1
• Omdat ze toch er niks aan gaan doen.	1
• Reden was nog niet zo dringend.	1
• Te ingewikkeld i.v.m. hersenbeschadiging. Ik ben niet digitaal. Telefoon is lastig.	1
• Te vaak mijn kop gestoten.	1
• Te veel gedoe.	1
• Verwacht eigenlijk een standaardantwoord. "Er wordt naar gekeken hoor".	1
• Word vaak niets aangedaan.	1
• Wordt niks meegedaan.	3
• Ze luisteren toch niet	1

Tabel X9a. Gegeven toelichting op de rapportcijfers 1 t/m 5 (onvoldoende)

Toelichting op rapportcijfers 1 t/m 5	Aantal keren genoemd
• Bus 71. Vanuit wijk Rokkeveen foetsie! Niet bereikbaar rechtstreeks openbaar vervoer.	1
• De (trotoirs) stoepen zijn in heel slechte staat. Heel veel kapotte tegels die opwippen. Heel veel hondenpoep overal. Komt aan de wielen en schoenen.	1
• Er zijn te veel voetpaden die makkelijk gebruikt worden door scooters.	1
• Ga even kijken bij de parken, straten en fietspaden.	1
• Geen zorg op maat veel wordt er gesloten voor dagbesteding.	1
• Ik denk dat veel stoepen niet vlak liggen, waardoor je met een beperking slecht naar buiten kan, zelfs zonder beperking struikel je al.	1
• Jongerencomplexen hebben geen lift. Lastig voor ouder bezoek.	1
• Kijk eens naar de voetpaden (schandalig slecht).	1
• Niet alle gebouwen zijn goed toegankelijk die mensen smalle paden of er is geen lift	1
• Onderhoud van voet- en fietspaden laat binnen wijken nogal eens te wensen over, waardoor Oneffenheden met name voor mensen met een visuele beperking het niet prettig vinden.	1
• Slechte voetpaden, stenen liggen ongelijk, waardoor vallen toeneemt als je niet goed ziet of oplet.	1
• Straattegels liggen niet overal strak.	1
• Toegang naar/tot openbaar vervoer is op veel plaatsen erbarmelijk	1
• Veel stoepen kapot, slechte toegang winkels.	1
• Veel trottoirs zijn erg ongelijk. In de winkelcentra heel veel borden en dergelijke op de stoep voor de deur op soms flink uitstekende voetstukken waar je makkelijk over kunt struikelen. Niet bij ieder station een rolstoelbaan om het station te bereiken. In het stadhuis is het mij niet opgevallen dat er aanpassingen zijn voor visueel beperkten. Ik moet daar overigens zelf als niet beperkte inwoner steeds de weg vragen.	1
• Voor rolstoelen op de openbare weg ss geen ruimte door deelscooters en opbrekingen.	1
• Weet ik niet want ik ben het niet.	1
• Zoetermeer is erg gericht op auto gebruik/ bezit. Openbaar vervoer: vrijwel alleen de randstadrail. Fietsen: paden met gevaarlijke onoverzichtelijke punten, met name in stadshart.	1

Tabel X9b. Gegeven toelichting op de rapportcijfers 6 t/m 10 (voldoende)

Toelichting op rapportcijfers 6 t/m 10	Aantal keren genoemd
<ul style="list-style-type: none"> Aantal straten is door slecht onderhouden bestrating slecht begaanbaar. 	1
<ul style="list-style-type: none"> AD10: straatverlichting bemoeilijkt entree restaurants. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Alles goed bereikbaar in Zoetermeer als je in rolstoel zit en ook voorzieningen zijn goed voor als je blind bent of doof bent. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Als een bewoner de trap niet meer kan op- of aflopen dan kan er een traplift geregeld worden via WMO. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Als je zelf geen beperking hebt, is het heel moeilijk om hier een mening over te hebben. Waar ik kan denken dat het goed te bereiken is, kan voor iemand met een beperking een kleine drempel al een hele opstaken zijn. Een beetje gek dat deze vragen aan iemand zonder beperking gesteld worden. En ook de vragen over de horeca. De ene zaak is heel open en ruim, terwijl de andere wat hokkerig is. Er zit nogal een verschil of je daar naar binnen moet met een rolstoel of je hoort slecht/niet. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Ik ben zelf niet beperkt, maar met een rolstoel kom je er wel. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Bestratingen kunnen beter. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Bij de 1 is het beter geregeld dan bij de ander 	1
<ul style="list-style-type: none"> Bij ingang van winkels of ernaast staan vaak reclameborden en dozen of rekken met aanbiedingen. Kassa's staan niet altijd op logische plek. Ook moeten er vaak nogal wat bochten gemaakt worden om binnen te komen. Horeca is nu lastig te beoordelen omdat men deze zomer vooral op het terras zat. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Bij plekken waar je moet wachten i.v.m. personeelstekort mogen meer zitplaatsen gecreëerd worden of dat het op afspraak is zoals bloedprikken. Ik ben zwanger en heb meerdere malen 45min tot 1,30 uur moeten staan. Kinderachtig dat je dan ook hierdoor mag betalen voor het parkeren. Niet omdat je zelf langer wilt blijven maar door personeelstekort. Sommige winkels hebben de schappen te dicht op elkaar staan waardoor ik als zwangere bij het opstaan veel mensen moet aanraken of per ongeluk wegduw. Vind dit onprettig. Bij alle schoenenwinkels zijn er een tekort op zitplaatsen. Hierdoor moeten mensen wachten op mij omdat ik niet zo snel op kan staan en een nieuw paartje kan passen. Meer dan 2 pasplekken in een schoenenwinkel zou wel fijn zijn. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Bij veel gebouwen is met rolstoel omrijden. 	1
<ul style="list-style-type: none"> Dankzij het raadslid Marijke van der Meer. 	1
<ul style="list-style-type: none"> De 3 beperkingen die worden genoemd zijn te summier. Er zijn nog meer beperkingen. Onze zoon heeft een verstandelijke beperking wat tot gevolg heeft dat hij zwakbegaafd is. Hier zijn te weinig locaties voor in Zoetermeer. En de locaties die er wel zijn zitten over vol. Het lijkt erop dat hij van het SO de keurkring af moet en dan naar een dagbesteding locatie gaat. De Bolsterberg heeft een wachttijd van 3 jaar! Daarnaast zijn veel scholen (zoals de Keurkring) sterk verouderd. Hier moet budget voor vrij gemaakt worden zodat deze locatie kunnen worden opgeknapt of nieuw worden gebouwd. 	1
<ul style="list-style-type: none"> De bestrating is vaak slecht en dat is voor mensen met een visuele of fysieke beperking erg vervelend. 	1

• Het cijfer 8 geldt voornamelijk voor de wijk Rokkeveen (19).	1
• De gemeente doet het goed om oplossingen te bedenken.	1
• De liften bij de Mandelabrug zijn erg vaak en vaak lang buiten gebruik.	1
• De meeste stoepen liggen wel schreef na glasvezel aanleg binnen Zoetermeer.	1
• Deelscooters midden op straat??? zonder beperking al levensgevaarlijk.	1
• Denk dat nog niet alles gedaan is wat er mogelijk is, bij nieuwbouw wordt er rekening mee gehouden, maar bestaande bouw kan beter alleen wie betaalt?	1
• Denk dat sommige oversteekplaatsen, echt beter kunnen. Waar een drempel is om over te steken, is regelmatig de overkant een drempel.	1
• Denk dat Zoetermeer hier positief mee bezig is/gaat.	1
• Een fijne moderne stad.	1
• Eigenlijk geen mening want geen ervaring mee.	1
• Eigenlijk zou u deze vragen moeten stellen aan iemand met visuele/fysieke of auditieve handicap. Ik heb nauwelijks tot geen ervaring mee of inzicht in.	1
• Elke plek is toegankelijk d.m.v. liften en goed ov.	1
• Er wordt niet gehandhaafd op uitstallen van goederen buiten de winkelruimte. Daardoor hinderlijke en gevaarlijke situaties bij afstand houden (Corona-maatregel) of calamiteiten (geen vluchtroute). In winkelcentrum Meerzicht spant 1 ondernemer de kroon; die pikt meer dan de helft van het loopgedeelte in en blokkeert het zicht op de nering van naastgelegen winkelpanden. Is gemeld bij winkeliersorganisatie, maar er verandert niets. Bij tijd en wijle zeer onoverzichtelijke en gevaarlijke plek voor - met name - visueel gehandicapte mensen.	1
• Er wordt op veel plekken weinig rekening gehouden met personen die minder mobiel zijn.	1
• Er zijn mogelijkheden genoeg alleen soms slecht onderhouden en jammer genoeg werken winkels niet meer.	1
• Er zijn nog genoeg obstakels, maar over het algemeen gaat het redelijk goed.	1
• Fijn wonen.	1
• Flat met liften belangrijk of appartement beneden, traplift. Ruim.	1
• From what I have observed, most disabled people in Zoetermeer easily go around on their wheelchairs in the supermarket, shops, restaurants, trams, and buses.	1
• Fysiek kunnen bepaalde mensen gemakkelijk lopen en soms ook met scootmobiel omdat Zoetermeer is algemeen rustig stad maar, bepaalde plekken hebben ze spiegels nodig in Buitenweg waar daar is toegang voor fietsen, scootmobiel en auto's. Als een fiets aankomen bij het blinde bocht Komen ze tegen voetgangers en ook mensen op scootmobiel.	1
• Gaat wel. De stoepen zijn nogal eens geblokkeerd.	1
• Heb niet veel ervaring met horeca in Zoetermeer.	1
• Heb zelf geen beperking in de hier gebruikte zin. Kan dus niet echt goed oordelen.	1
• Het is een rustige stad/dorp maar heeft niet veel hopelijk komen er meer winkels bijvoorbeeld Zara.	1
• Het is lastig om allerlei plekken te zien vanuit iemand met me en beperking en dan ook nog hoe fijn het is (of niet).	1

- Het is redelijk gesteld. Via InZet heb ik veel te maken met mensen met een beperking en zijn er veelal zaken die frustreren. 1
- Het steeds harder rijden op fietspaden van brommers en elektrische fietsen maakt fietspaden steeds gevaarlijker. Ook in woonwijken wordt op de keiwegen 50KM/h gereden op 30KM/h locaties. Dit vind ik al gevaarlijk voor kinderen en huisdieren maar voor visueel beperkte mensen zal het helemaal gevaarlijk zijn. 1
- Ik behoor zelf niet tot deze groep dus let er eigenlijk ook niet zo goed op 1
- Ik heb geen ervaring met betreffende beperkingen, maar er zijn me geen gigantische/onvermijdelijke obstakels voor mensen met een beperking opgevallen. 1
- Ik heb het gevoel dat veel openbare gebouwen behoorlijk goed toegankelijk zijn voor mensen met een beperking (rolstoelhellingen, brede deuropeningen), hoewel ik niet goed weet of dat voor alle soorten beperkingen geldt. Voor winkels denk ik dat er nog wel veel winst te behalen valt, ik zie wel eens borden op stoepen staan (bv. in de Dorpsstraat), in winkels staan spullen heel dicht op elkaar/ smalle paden. Als mij dat als ' niet-beperkt-persoon' al opvalt, kan ik me zo voorstellen dat er nog veel meer verbeterpunten te vinden zijn (die ik toevallig niet opmerk). 1
- Ik heb meer dan 50 jaar in Den Haag gewoond en woon nog niet zo lang in Zoetermeer. Het verschil met Den Haag en Zoetermeer is zo groot. Vriendelijke gemeente, zo ervaar ik dat. Vooral erg te spreken over de Gemeente. Zijn zeer actief en vragen bewoners mee te denken, organiseert veel voor de bewoners. Ik word ook regelmatig geïnformeerd door de Gemeente. Over plannen, mogelijke hinder bij activiteiten. 1
- Ik heb weinig ervaring hiermee dus het lastig te beoordelen. 1
- Ik heb zelf geen beperking dus kan geen goed oordeel geven. 1
- Ik heb zelf geen beperking dus kan niet volledig ervaren hoe dat zou zijn en is lastig voor de mensen met een beperking om dat voor hen in te vullen. 1
- Ik heb zelf geen beperking maar zie wel regelmatig dat mensen met een beperking last ondervinden 1
- Ik hoor wel eens klachten van personen met een auditieve handicap. 1
- Ik kan hier niets over zeggen uit eigen ervaring ik ga op mijn eigen waarneming af. 1
- Ik kan in alle vragen, die gesteld zijn alleen antwoorden voor fysieke beperking. Wat fysieke beperking betreft vind ik het in Zoetermeer goed wonen. 1
- Ik kan me voorstellen dat met name in oudere winkel(gebieden) de toegang tot winkels niet overal even prettig is. 1
- Ik kan mij voorstellen dat het voor mensen die visueel beperkt zijn of lichamelijk beperkt de stoepen niet altijd prettig zijn. In de wijk de Leyens zijn de stoepen vaak smal waardoor je regelmatig met een rolstoel erop en eraf moet. 1
- Ik vind het lastig me volledig voor te stellen hoe Zoetermeer moet zijn voor mensen met een beperking. Voor zover ik me kan indenken lijkt het goed geregeld, maar ik weet dit niet zeker. 1
- Ik vind het moeilijk om dit in te schatten. Ik heb een matige visuele beperking zelfs met mijn bril op, maar ik kom overal wel binnen en weet de plekken te vinden. Ik weet onvoldoende van fysieke beperkingen af om hier een inschatting van te kunnen doen. 1
- Ik weet hier eigenlijk weinig van. Ik heb geen visuele, fysieke of auditieve beperking. 1

- Ik zelfs ervaar geen last omdat ik zelf (of andere in mijn omgeving) geen beperking heb. 1
- Ik zie bij werkzaamheden in de wijken vaak dat trottoirs worden vol gezet met bouwmaterialen 1
 waardoor mensen met een visuele beperking niet veilig de stoep kunnen gebruiken. Ook zijn
 trottoirs vaak overgroeid
- In mijn woonomgeving kan ik mij prima redden maar heb geen woning over andere locaties. 1
- Je kunt bij veel dingen niet goed naar binnen 1
- Kan beter. 1
- Lastig te zeggen omdat ik niet in deze doelgroep val en hier ervaring mee heb. 1
- Loop zelf met rollator steun. Wat stijve knieën en schouder. 1
- Makkelijk bereikbaar (ook met auto.). Goede parkeermogelijkheden daar waar nodig. Alleen wel 1
 jammer dat in wijken parkeergelegenheid slecht is! Dus bij bezoek aan andere vaak slechte
 bereikbaarheid!
- Met name voor blinde en dove mensen mag het beter. Zoals dat er wordt gezet op welke verdieping 1
 je bent.
- Met scootmobiel soms beperkingen. 1
- Moet dit niet gevraagd worden aan iemand met een beperking? 1
- Naar ziekenhuis is alleen bus 70, of tram, maar dan moet je nog lang lopen. Mensen zonder auto, 1
 evt. na operatie, kunnen moeilijkheden bevinden.
- Niet alles is goed toegankelijk zonder lift en die moet het altijd doen. 1
- Over het algemeen tevreden. Jammer van het ov. 1
- Persoonlijk val ik niet in deze doelgroep, maar ik zie geen problemen. 1
- Rolstoelvriendelijk. 1
- Ruime opzet, met aanleg van wegen en paden is daar zoveel mogelijk rekening mee gehouden. 1
- Smalle fietspaden. 1
- Sommige (nieuwbouw) woningen hebben geen lift. 1
- Sterk afhankelijk van de wijk. 1
- Stoepen zijn hier en daar te smal (vanwege begroeiing of plaatsing van lantaarnpalen, paaltjes e.d.). 1
 Ik kan me voorstellen dat iemand met visuele beperking of scootmobiel daar hinder van ondervindt.
- Straatmeubilair zoals reclameborden of rekken met koopwaar en slecht gestalde fietsen en scooters 1
 kunnen voor visueel gehandicapten een belemmering vormen. Zoals geparkeerde huurscooters.
- Super wonen in Zoetermeer top. 1
- Te veel jongeren waardoor ze worden aangepakt. 1
- Te weinig visuele voorzieningen. 1
- Trottoir is op veel plaatsen verzakt en bosschages steken over vanuit gemeente of privétuinen. 1
- Vaak veel troep op de stoep/weg. 1
- Veel deelscooters die stoepen blokkeren. Horeca niet toegankelijk (met name bij fysieke beperking). 1
 In gemeentehuis weinig ondersteuning voor auditieve/visuele beperking gezien. Liften er en trein
 vaak vies.
- Veel groen. 1
- Veel hondenpoep wat niet wordt opgeruimd door de eigenaren. 1

• Veel opbrekingen op straat etc.	1
• Veel parkeergelegenheden in stad gratis hierdoor ook minder mobiele mensen toegankelijk.	1
• Veel plekken zijn ruim breed om mensen met een beperking als andere mensen doorgang te verlenen.	1
• Veel te doen en overal kom je makkelijk.	1
• Veel troep op straat en vooral veel hondenpoep.	1
• Veel voorzieningen.	1
• Voetpaden en parken zijn slecht te lopen door losse tegels en boomwortels.	1
• Volgens mij al lang geleden, jaren 80? Was er al een groot onderzoek (wethouder Bram Nagtegaal) naar toegankelijkheid van gebouwen en vooral ook stoepen en straten, voor rolstoelers, mensen met kinderwagens etc. Ik ben er altijd van uitgegaan dat dit niet eenmalig was en de aandacht sindsdien ervoor is gebleven, m.n. in de later gebouwde wijken.	1
• Volgens mij gewoon goed.	1
• Voor mensen die visueel of auditief beperkt zijn is er nauwelijks iets geregeld.	2
• Voor zover ik me in mensen met een beperking kan verplaatsen lijkt het mij prima wonen in Zoetermeer, maar er zullen vast genoeg verbeterpunten zijn.	1
• Waar ik woon is voor mij een prettige omgeving.	1
• Winkels zijn vlakbij.	1
• Zelf heb ik geen beperking dus kan over deze vragen niet oordelen.	1
• Zelf weinig ervaring, maar wel problemen gehoord.	1
• Zoetermeer heeft de "lego" wegingdeling. Veel met stoepen en fietspaden. Helaas staan er wel vaak vuilnisbakken op de stoep, of steken er struiken flink uit. Niet alle stoepen zijn nog netjes betegeld.	1
• Zoetermeer stad moet veilig zijn.	1
• Zoetermeer vind ik groen. Dat is sowieso fijn voor mensen. De wegen en stoepen kunnen nog weleens obstakels vormen voor mensen met een beperking. Denk hieraan aan de plaatsing van lantaarnpalen e.d. op de stoepen. Dit vind ik niet handig. Dat kan beter in de bermen. De stoepen zijn ook vaak smal en niet mooi recht. Wat mij ook opvalt is de slecht verlichte wegen en stoepen op verscheidene plaatsen.	1

Tabel X9c. Gegeven toelichting op het ingevulde antwoord 'geen oordeel'

Toelichting op het antwoord 'geen oordeel'	Aantal keren genoemd
• Een compleet retorische vraag om te stellen aan iemand zonder enige beperking. Ik kan me alleen maar indenken hoe het is om een visueel/fysiek/auditieve beperking te hebben maar zal nooit echt weten hoe dat is. Als ik de voorzieningen in Zoetermeer vergelijk met andere steden (Delft, Leiden, Hoofddorp, Den Haag) is Zoetermeer wel echt veel minder ruimtelijk opgezet qua winkels en terrasgebieden.	1
• Nooit opgelet.	7
• Heb zelf geen beperking/ geen ervaring mee/ niemand in mijn omgeving heeft een beperking.	81
• Het is fijn om in Zoetermeer te wonen. Maar ik kan deze vraag niet voor andere personen invullen. U zou het moeten vragen aan de mensen die wel voldoen aan de beperkingen. Ik denk dat u dan een beter beeld krijgt en precieze antwoorden krijgt.	1
• Het is voor mij erg lastig in te schatten wat deze beperkingen allemaal met zich meebrengen.	1
• Hoe moet iemand die geen beperking heeft invoelen hoe fijn het wonen in Zoetermeer is voor mensen met een beperking? Beetje belachelijke vraag.	1
• Hoe moet ik dat weten?	1
• Ik denk dat je daar pas echt achter komt als je zelf een beperking hebt of mantelzorger bent.	1
• Ik denk dat je deze vragen alleen kan beantwoorden als jijzelf of iemand die dicht bij je staat een beperking heeft.	1
• Ik denk mensen met deze beperkingen krijgen hulp of met begeleidingen.	1
• Ik ervaar niet wat iemand met een beperking in welke vorm dan ook ervaart.	1
• Ik heb (gelukkig) geen enkele beperking en ben niet representatief om hier een mening over te geven	1
• Ik heb geen beperking, dus heb daar geen ervaring mee. Vraag dit aan mensen met een beperking. Zet er een vraag bij, heeft u een of meer beperkingen, dan kan die vraag al dan niet overgeslagen worden.	1
• Ik heb geen beperking, dus ik vind het echt niet mijn plaats hier iets van te vinden. Ik vind het best raar dat de gemeente dit aan mij vraagt.	1
• Ik heb geen beperkingen dus kan hierover ook geen oordeel geven. Ik vind de enquête nu al onzinnig.	1
• Ik heb hier geen mening over aangezien ikzelf geen beperking heb. Ik kijk dus heel anders naar toegankelijkheid dan iemand met een beperking	1
• Ik heb zelf geen beperking maar wel een schoonmoeder met wie ik wel eens met de rolstoel door de stad ga. Op basis daarvan heb ik de vragen beantwoord. Maar een rapportcijfer is dan wel lastig	1
• Ik heb zelf geen beperking. Kan daar niet over oordelen. Weet e.e.a. door beperking overleden moeder.	1
• Ik kan daar geen antwoord op geven, heb zelf geen beperking naast een bril en glutenintolerantie	1
• Ik kan dat niet beoordelen voor iemand anders.	1

• Ik kan dat niet beoordelen voor mensen met genoemde beperking. Vraag het hen zelf, zou ik zeggen!! Niet over hen spreken, maar met hen.	1
• Ik vind niet dat dit moet worden beoordeeld door iemand zonder beperkingen.	2
• Ik vind niet dat ik dit kan invullen, omdat ikzelf deze beperkingen niet ervaar. Hierdoor vind ik dat ik er geen mening over kan geven.	1
• In mijn omgeving heb ik geen mensen met een beperking.	1
• Lastig om hier iets van te vinden als je zelf geen beperking hebt. Mening van mensen met een beperking moet bij deze vragen veel zwaarder wegen dan mijn antwoorden.	1
• Nooit zo opgelet, maar i.v.m. hoe het in mijn thuisland Syrië is geregeld is het hier super!	1
• Over zo iets kun je pas oordelen als je het zelf moet ervaren, eerder niet. Want je let daar niet op	1
• Volstrekt verkeerde vragen aan iemand die geen enkele beperking heeft. Hoe kan ik daar in hemelsnaam een oordeel over vellen hoe mensen met een beperking dit of dat wel of niet kunnen.	1
• Weet alleen dat er bij concerten midden in de stad mensen met tinnitus daar veel last van hebben.	1

Tabel X10. Eventuele toelichting op de vraag hoe goed iemand met een beperking (visueel, fysiek of auditief) kan meedoen binnen de gemeente Zoetermeer

Toelichting:	Aantal keren genoemd
• Als de betreffende persoon ook wil, denk ik dat de gemeente het wel faciliteert (nu de mensen nog).	1
• Bezit geen auto.	1
• Bied een luisterend oor.	1
• De afstand OV/ auto T.O.V. restaurant/winkel.	1
• Denk dat het een enorme opgave is.	1
• Doordat we gelukkig gezond zijn kan ik hier geen mening over hebben.	1
• Eigenlijk heb ik daar geen idee van. Ik kan niet voor deze mensen spreken.	1
• Er kan veel meer aangepast en georganiseerd worden om mensen met een beperking in beeld te krijgen en hen in hun wensen voor toegankelijkheid en zingeving tegemoet te komen.	1
• Festiviteiten (zoals op de Markt) gaan altijd gepaard met heel veel geluid, keiharde muziek - daar kun je een beperking van oplopen, dus kun je daar beter wegblijven.	1
• Geen beperking dus geen oordeel/ geen ervaring.	14
• Geen of slechte verbinding uit Rokkeveen naar Dorpsstraat. LangeLand ziekenhuis, Europaweg, bioscoop.	1
• Geldt meer in het algemeen en niet alleen voor Zoetermeer.	1
• Gezien mijn leeftijd (89) weet ik niet waaraan moet ik meedoen?	1
• Hangt erg van de beperking af. Ik heb natuurlijk alleen maar ervaring met een fysieke beperking.	1
• Hangt ook af van de persoonlijke instelling.	1
• Hangt ook van de persoon zelf af. Het is maar net wat je ervan maakt denk ik dan. En 'waaraan meedoen?' Echt geen idee wat hiermee bedoeld wordt. Ik als iemand zonder beperking zou hier zelfs geen antwoord op kunnen geven.	1
• Het ligt niet alleen aan de gemeente maar ook aan onze medebewoners.	1

- I answer based on what I have seen. I don't know everything, but I think it is not that perfect. However, it is really good 1
- Iedereen kan IETS doen in iedere gemeente dus ook in Zoetermeer. 1
- Ik ben gezond en let niet hierop. 1
- Ik ben minder met mijn gehoor, draag aan beide oren gehoor toestellen. Met name zitten in restaurants is niet fijn te veel geluiden tegelijk. 1
- Ik denk dat dit erg wisselend is. Omdat ik zelf geen beperking heb kan ik me daarover moeilijk een beeld vormen. 1
- Ik denk dat we in zijn algemeenheid slecht rekening houden met mensen met een visuele beperking. 1
- Ik denk goed, maar ik heb zelf geen beperking. 1
- Ik heb hier geen mening over aangezien ikzelf geen beperking heb. Ik kijk dus heel anders naar toegankelijkheid dan iemand met een beperking. 1
- Ik heb zelf geen beperking. 1
- Ik heb zelf geen beperkingen en kan daar dus niet over oordelen. 1
- Ik vind dit een vreemde vraag. Ik heb geen idee, omdat ik zelf geen ernstige beperking heb. 1
- Ik vind het bijzonder dat mijn mening wordt gevraagd over iets waar ik geen kennis van/ ervaring mee heb. Ik adviseer de toegankelijkheidscommissie te bevragen en de doelgroep zelf. 1
- In mindere mate sportfaciliteiten. 1
- Is heel lastig omdat er nooit zo op let of mee geconfronteerd wordt. Denk wel dat er voor deze groep mensen mogelijkheden zijn. 1
- Je hebt altijd hulp nodig. 1
- Kan misschien beter: pratende stoplichten? 1
- Licht aan de persoon en de beperking. 1
- Loze inrichting vorm een groot obstakel. 1
- Meedoen met wat? Naar mijn mening een erg algemene vraag. 1
- Meer informatie geven. 1
- Meer zeggenschap voor hun toegankelijkheid. 1
- Mensen die geen beperking hebben maar opzoek zijn naar informatie of willen hulp kunnen dit maar moeilijk vinden. Denk aan hulp bij schulden bijvoorbeeld. Een gemeentehuis zou eigenlijk een verzamelplek moeten zijn waar iemand alle info over wat Zoetermeer te bieden heeft wordt aangeboden. Een ontmoetingsplek. Bijvoorbeeld situatie wijziging: zwanger, wat moet je allemaal regelen hiervoor en wat biedt gemeente Zoetermeer aan. Doorverwijzing website naar overzicht verloskundige met websites. Een neutrale bron van informatie. Wat zijn de hotspots op gebied van natuur, cultuur en geschiedenis. Welke evenementen spelen zich af in Zoetermeer. Etc. Biedt mensen van het vmbo, mbo en havo, vwo-stageplekken aan. Pak mensen in de bijstand aan. Waar ligt hun behoefte en wat heeft de gemeente nodig en vind een match. Iedereen is onderdeel van Zoetermeer. Bied de mogelijkheid aan, laagdrempelig en makkelijk vindbare info en verbind de inwoners met elkaar. 1
- Met hulp. 1
- Niet mee dan een inschatting 1
- Nogmaals ik kan de vraag niet beantwoorden omdat ik niet voldoe aan de beperkingen 1

• Straten zijn slecht begaanbaar.	1
• Vb. bioscoop ging verbouwen nog steeds niet iedere film te zien als je in rolstoel zit. Invalidentoiletten als ze er al zijn vaak volgepropt met spullen. Pas ik er nog niet in.	1
• Veel slecht onderhouden trappen/stoepen bij haltes openbaar vervoer en in parkvoetpaden.	1
• Volgens mij zijn voldoende voorzieningen aanwezig.	1
• Vraag is onduidelijk: waaraan zou men mee moeten doen. Benoem activiteiten.	1
• Vragen niet in te vullen als je geen beperking hebt.	1
• Vroeger bij de 'sound of the sixties' kwamen ook bezoeker met een beperking dus ?	1
• Waar ik kom gaat het wel goed.	1
• Weer zo'n stompzinnige vraag. Vraag dat aan mensen met een beperking, als u echt een gewogen antwoord wilt.	1
• Wegdek, obstakels glad maken, liften beter onderhouden.	1
• Zoetermeer kent meerdere instanties die betreffende mensen kan adviseren en begeleiden en evt. een vrijwilliger regelen.	1
• Zolang ze blijven opletten, visuele middelen om zonder beperking overige te attenderen zou een aanvulling kunnen zijn.	1

Tabel X11. Eventuele toelichting op de vraag hoe goed iemand met een beperking (visueel, fysiek of auditief) kan meedoen binnen de gemeente Zoetermeer voor mensen die zelf wel eens problemen ervaren bij de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen.

Mening over hoe goed mensen met een beperking kunnen meedoen in Zoetermeer

heel goed (2):

- Meer informatie geven
- Geen toelichting (1)

goed (21):

- Meer zeggenschap over hun toegankelijkheid geven.
- Geen toelichting (20)

niet goed, maar ook niet slecht (37)

- Hangt erg van de beperking af. Ik heb natuurlijk alleen maar ervaring met een fysieke beperking.
- Het ligt niet alleen aan de gemeente maar ook aan onze medebewoners.
- In mindere mate sportfaciliteiten.
- Vb. bioscoop ging verbouwen nog steeds niet iedere film te zien als je in een rolstoel zit. Invalidentoiletten als ze er al zijn vaak volgepropt met spullen pas ik er nog niet in.
- Vroeger bij de 'sound of the sixties' kwamen ook bezoeker met een beperking dus ?
- Wegdek, obstakels glad maken, liften beter onderhouden.
- Geen toelichting (31)

slecht (6):

- Geen toelichting (6)

heel slecht (2):

- Geen toelichting (2)

weet niet/ geen mening (22):

- Heb geen handicap (1)
- Geen toelichting (21)

BIJLAGE 2. BETROUWBAARHEID EN NAUWKEURIGHEID

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 1091 respondenten uit de stadspeiling 2022 die vragen hebben ingevuld over toegankelijkheid. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeer 18-plussers, kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervallschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- Stel dat van alle 1091 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeesters van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,3% en de 32,7%.
- Stel dat van alle respondenten er 50 gedrag x vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag x vertonen tussen de 46,4 en 73,6% vrouw is.

Tabel 1. Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%).

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
1000	1,9	2,5	2,9	3,0	3,1
1091	1,8	2,4	2,7	2,9	3,0

BIJLAGE 3. POPULATIE, STEEKPROEF EN RESPONS

In de volgende tabel zijn de Zoetermeerse bevolking, de steekprofeenheden en de respondenten naast elkaar gezet naar de gecombineerde kenmerken leeftijd en geslacht.

Geslacht en leeftijd, in % van:

-de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2022);

-de personen in de steekproef B (per 1-9-2022);

-de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht en leeftijd	Bevolking	Personen in de steekproef	Respondenten
Man 18 < 30 jr.	8,7%	13,5%	6,6%
Vrouw 18 < 30 jr.	8,3%	12,8%	6,8%
Anders 18 < 30 jr.	-	-	0,2%
Man 30 < 40 jr.	7,8%	10,6%	7,1%
Vrouw 30 < 40 jr.	8,4%	11,7%	8,1%
Anders 30 < 40 jr.	-	-	0,2%
Man 40 < 50 jr.	7,4%	8,2%	7,4%
Vrouw 40 < 50 jr.	7,9%	9,5%	9,2%
Anders, 40 < 50 jr.	-	-	0,1%
Man 50 < 65	12,4%	8,5%	9,9%
Vrouw 50 < 65	13,4%	10,0%	12,6%
Anders, 50 < 65 jr.	-	-	0,5%
Man 65 jr. en ouder	11,9%	7,6%	15,7%
Vrouw 65 jr. en ouder	13,5%	7,7%	15,5%
Anders, 65 jr., en ouder	-	-	0,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	100194	4.000	1091

BIJLAGE 4. Vragenlijst onderzoek

TOEGANKELIJKHEID

Bij een aantal vragen in dit onderdeel wordt gesproken over een visuele, fysieke en/of auditieve beperking.

Er is sprake van een visuele beperking als men niet, of niet goed kan zien.

Bij een fysieke beperking is men beperkt in het bewegen.

Er is sprake van een auditieve beperking als men doof of slechthorend is.

1. Een gebouw of voorziening (denk bijvoorbeeld aan een park, terras, het openbaar vervoer) is toegankelijk als u het gebouw/ de voorziening goed kunt bereiken, betreden en gebruiken zonder knelpunten en/of obstakels.

Ondervindt u binnen Zoetermeer wel eens problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen?

- ☐ 1. ja
☐ 2. nee → ga naar vraag 9

2. **Waardoor heeft u wel eens problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen in Zoetermeer?**

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- ☐ door een visuele beperking
☐ door een fysieke beperking
☐ door een auditieve beperking
☐ bij het gebruik van de scooter
☐ bij het gebruik van de rollator
☐ bij het gebruik van de rolstoel
☐ bij het gebruik van een kinderwagen
☐ anders, namelijk:

- 3 a. **Bij welke gebouwen/ voorzieningen in Zoetermeer ervaart u deze problemen?**

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- ☐ openbare gebouwen
☐ horeca (restaurants/ cafés)
☐ het Stadstheater
☐ scholen
☐ speeltuin(en)
☐ sportvoorzieningen
☐ stembureaus
☐ één of meer zorgcentra
☐ LangeLand Ziekenhuis
☐ anders, namelijk:

b. Uw eventuele toelichting (bijvoorbeeld plek(ken) benoemen):

4 a. Wat zijn volgens u de grootste knelpunten op het gebied van toegankelijkheid in Zoetermeer?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- ☐ tekort aan invalidenparkeerplaatsen
- ☐ te smalle invalidenparkeerplaatsen
- ☐ tekort aan openbare invalidentoiletten
- ☐ tekort aan openbare toiletten
- ☐ de liften in gebouwen/ stations
- ☐ afstelling van verkeerslichten (te snel waardoor moeilijk oversteken)
- ☐ winkelpaden niet breed genoeg voor rolstoelen
- ☐ obstakels in de winkelcentra (van winkels/ straatmeubilair)
- ☐ poortjes om fietsen tegen te gaan waar je met de rollator/ kinderwagen niet goed door kunt
- ☐ drempels
- ☐ ongelijke stoepen
- ☐ hellingbanen
- ☐ anders, namelijk:

☐ weet niet

b. Uw eventuele toelichting:

5. Heeft u deze problemen met de toegankelijkheid van gebouwen en/of voorzieningen ergens gemeld?

- ☐ 1. ja, bij de gemeente
- ☐ 2. ja, bij de gemeente en bij een andere instantie
- ☐ 3. ja, bij een andere instantie → ga naar vraag 9
- ☐ 4. nee → ga naar vraag 8

6. Langs welke weg heeft u deze problemen bij de gemeente gemeld?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- ☐ digitaal
- ☐ telefonisch
- ☐ bij een wijkpost
- ☐ bij het Stadhuis-Forum
- ☐ anders
- ☐ weet niet

7 a. Hoe tevreden bent u over de reactie van de gemeente op uw melding?

- ☐ 1. zeer tevreden
- ☐ 2. tevreden
- ☐ 3. neutraal
- ☐ 4. ontevreden
- ☐ 5. zeer ontevreden
- ☐ 6. weet niet/ geen mening
- ☐ 7. heb (nog) geen reactie ontvangen

b. Uw eventuele toelichting:

LET OP: Ga nu door naar vraag 9.

8. Wat was uw belangrijkste reden om dit niet te melden?

9. Hoe toegankelijk zijn volgens u in het algemeen de winkels in Zoetermeer voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief)?

- ☐ 1. heel goed toegankelijk
- ☐ 2. goed toegankelijk
- ☐ 3. niet goed maar ook niet slecht toegankelijk
- ☐ 4. slecht toegankelijk
- ☐ 5. heel slecht toegankelijk
- ☐ 6. weet niet/ geen mening

10. Hoe toegankelijk is volgens u in het algemeen de horeca in Zoetermeer voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief)?

- ☐ 1. heel goed toegankelijk
- ☐ 2. goed toegankelijk
- ☐ 3. niet goed maar ook niet slecht toegankelijk
- ☐ 4. slecht toegankelijk
- ☐ 5. heel slecht toegankelijk
- ☐ 6. weet niet/ geen mening

11. Hoe toegankelijk zijn volgens u in het algemeen de zorgcentra in Zoetermeer voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief)?

- ☐ 1. heel goed toegankelijk
- ☐ 2. goed toegankelijk
- ☐ 3. niet goed maar ook niet slecht toegankelijk
- ☐ 4. slecht toegankelijk
- ☐ 5. heel slecht toegankelijk
- ☐ 6. weet niet/ geen mening

12. Hoe toegankelijk is volgens u in het algemeen het LangeLand Ziekenhuis voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief)?

- ☐ 1. heel goed toegankelijk
- ☐ 2. goed toegankelijk
- ☐ 3. niet goed maar ook niet slecht toegankelijk
- ☐ 4. slecht toegankelijk
- ☐ 5. heel slecht toegankelijk
- ☐ 6. weet niet/ geen mening

13 a. Kunt u in een algemeen rapportcijfer aangeven hoe fijn volgens u het wonen in Zoetermeer is voor mensen met een beperking (visueel, fysiek of auditief)?

helemaal niet fijn heel erg fijn geen oordeel

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

b. Uw eventuele toelichting:

14 a. Hoe goed kan iemand met een beperking (visueel, fysiek of auditief) volgens u meedoen binnen de gemeente Zoetermeer?

- ☐ 1. heel goed
- ☐ 2. goed
- ☐ 3. niet goed maar ook niet slecht
- ☐ 4. slecht
- ☐ 5. heel slecht
- ☐ 6. weet niet/ geen mening

b. Uw eventuele toelichting:

--